

دادوستد اوراق ببادار:

علمیات و نسویہ

شرکت اطلاع رسانی بورس
انتشارات بورس

انتشارات بورس وابسته به شرکت اطلاع رسانی و خدمات بورس
تهران: میدان ونک، خیابان ملا صدرا شماره ۱۲، سازمان بورس و
اوراق بهادار، طبقه همکف، شرکت اطلاع رسانی و خدمات بورس

تلفن: ۴۱ - ۸۸۶۷۹۵۴۰

تعمیر: ۸۸۶۷۹۵۴۳

تارنمای انتشارات: www.bourseshop.ir

رایانامه: info@sena.ir

نادر سند اوراق بهادار: عملیات و تسویه

■ مؤلف: مایکل سیمون

■ مترجم: دکتر علی پارسائیان

■ ناشر: انتشارات بورس وابسته به شرکت، اطلاع رسانی و خدمات بورس.

■ چاپ اول: ۱۳۹۱

■ قیمت: ۱۷۵۰۰۰ ریال

■ شمارگان: ۲۰۰۰ نسخه

■ چاپ و صحافی: سپیدار

■ شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۵۹۵۹۰۰-۱

همه حقوق محفوظ و متعلق به ناشر است.

سرشناسه پارسائیان، علی، ۱۳۲۲ -

عنوان و نام پدیدآور: نادر سند اوراق بهادار: عملیات و تسویه/علی پارسائیان.
مشخصات نشر: تهران: شرکت اطلاع رسانی و خدمات بورس، انتشارات بورس، ۱۳۹۱.

مشخصات ظاهری: ۷۵۸ ص.؛ مصور (رنگی)؛ جدول نمودار.

ایکد: ۹۷۸-۶۰۰-۵۹۵۹۰۰-۱

قیمت: ۱۷۵۰۰۰ ریال

وضعیت فهرست نویسی: بیا

موضوع: اوراق بهادار - ایران

موضوع: بورس - ایران

موضوع: سهام - ایران - قیمت

موضوع: شرکتهای اقتصادی - امور مالی - دستنامه ها

شناسه افزوده: شرکت اطلاع رسانی و خدمات بورس، انتشارات بورس

رده بندی کنگره: ۱۳۹۱، ۲، ۱۳/۲، ۵۷۲۰/۲

رده بندی دیویی: ۳۳۲/۶۴۲۵۵

شماره کتابشناسی ملی: ۲۲۱۰۴۹۴

پیام خدا

مقدمه رئیس سازمان بورس و اوراق بهادار

بازار سرمایه ایران هرچند قدمتی چند ده ساله دارد، اما سالیانی چند است که در گستره اذهان ایرانیان، فضایی هرچند کوچک را برای خود دست‌وپا کرده. با تصویب قانون نوین بازار سرمایه در آذرماه ۱۳۸۴، ابزارها و نهادهای مالی جدیدی امکان بروز و ظهور یافتند که پیش از این نبودشان مانع مهمی در ورود سرمایه‌گذاران غیرحرفه‌ای به بازار سرمایه کشور بود. پس از آن قانون توسعه ابزارها و نهادهای مالی جدید در راستای اجرای اصل ۴۴ قانون اساسی نیز در سال ۸۸ به مدد آمد و راه توسعه ابزارهایی همچون اوراق اجاره و نهادهایی نظیر صندوق‌های سرمایه‌گذاری را هموارتر ساخت. همچنین امنیت سرمایه‌گذاری با امکان تنبیه متخلفان در حوزه بازار سرمایه، هدیه دیگری بود که قوانین یادشده به مشتاقان ورود به بازار سرمایه ارزانی داشتند.

بدین سان توسعه زیرساختی بازار اوراق بهادار رونق این بازار را در پی داشت و افزایش درخور توجه حجم معاملات آن را به ارمغان آورده است. این همه در حالی است که توسعه بازار همچنان با فراز خود فاصله دارد و روند گسترش کیفی و کمی آن هرچند لبخند رضایت بر لبان علاقمندان نشانده اما بی‌گمان تاجلب رضایت دوستداران خود به تلاشی پرامید نیاز دارد.

افزایش حجم معاملات، گردش پرسرعت اوراق بهادار، افزایش تعداد و تنوع ابزارهای مالی، افزایش تعداد سرمایه‌گذاران بازار و مواردی از این دست، همگی نه در پی که همراه توسعه بازار سرمایه پدیدار می‌شوند. بدین ترتیب توسعه زیرساخت‌های معاملاتی و تسویه و پایاپای و نیز تجمیع اطلاعاتی مربوط به روند معاملات و کنش‌های ابزارها و نهادهای مالی، بدل به امری بی‌بدیل و ضرورتی انکارناشدنی در راه توسعه همگون بازار سرمایه می‌شود. بدین سان بازار سرمایه در مسیر پرفراز خود،

نیاز به همراهی و همدلی اصحاب فن‌آوری را بیش از پیش احساس می‌کند. پردازش اطلاعات مالی، تحلیل روند قیمتی شرکت‌ها با استفاده از روش‌های بنیادی و تکنیکی، ارزیابی ریسک سرمایه‌گذاری، نظارت بر عملکرد بازارها و نهادهای مالی، اطلاع‌رسانی به‌هنگام آخرین اطلاعات مربوط به ناشران در کنار انجام عملیات معاملاتی و فرآیندهای پسین آن، جملگی عملیاتی هستند که بر صنعت فن‌آوری استوار می‌شوند. از این رو تحقیق و مطالعه پیرامون موارد یادشده با رویکردی که دربرگیرنده انواع روش‌های طراحی فرآیند و نیز ناظر بر بعد فنی امور باشد، بی‌شک ارزش فراوانی برای یاران بازار سرمایه خواهد داشت.

دراین راستا کتاب پیش رو کوشیده است گامی در راه شناخت فرآیندهای بازار سرمایه برداشته و مباحثی مقدماتی و پیشرفته را از بدو انتشار تا پذیرش در بورس، چگونگی ثبت و نگهداری اطلاعات در سامانه‌های معاملاتی و عملیات پس از معامله را به خواننده عرضه‌کند. امید که بازار سرمایه میهن مان با همت بلند تلاش‌گرانی که خستگی نمی‌شناسند و بر امیدی بی‌پایان تکیه دارند، به روند روبه رشد خود ادامه دهد.

علی صالح‌آبادی

برنامه خداند جان و فرد

پیام مدیرعامل شرکت سپرده‌گذاری مرکزی اوراق بهادار و تسویه وجوه

تفکیک فعالیت‌های حوزه معاملات و پس از معاملات در راستای اجرای فرآیند شرکی شدن بورس‌ها و به عنوان یکی از دست‌اوردهای ارزشمند قانون بازار اوراق بهادار جمهوری اسلامی ایران مصوب آذرماه ۱۳۸۴، فرصت بدیعی را جهت حرکت به سمت تخصصی شدن فرآیندهای مرتبط با حوزه‌های مذکور پدید آورده است.

مطالعه رویه‌ها و استانداردهای جهانی و بهره‌جویی از تجربیات بازارهای سرمایه کشورها می‌تواند منجر به تکوین و تکامل هر چه بیشتر فعالیت‌ها در این زمینه گردد. کتاب حاضر نمونه‌ای در خور توجه از این مطالعات و تجربیات و در برگیرنده مباحث مقدماتی و تکمیلی بازار اوراق بهادار از بدو انتشار تا پذیرش در بازارهای ثانویه و چگونگی ثبت و نگهداری اطلاعات در سامانه‌های پس از معاملات و مسائل مرتبط با تسویه و پایاپای معاملات اوراق می‌باشد که با توجه به طرح پاره‌ای ابهامات در خصوص دستورالعمل‌ها و استانداردهای تسویه و پایاپای، به نظر می‌رسد به عنوان نخستین منبع فارسی پاسخگوی چالش‌ها و خلاءهای دانش فنی در این زمینه باشد و مورد توجه و استفاده جامعه محترم دانشگاهی و فعالان ارجمند بازار سرمایه قرار گیرد.

از آنجا که برخی از واژگان تخصصی موجود در کتاب برای نخستین بار به فارسی ترجمه می‌شود، به طور حتم بررسی صاحب‌نظران و کارشناسان در خصوص تطابق مفهومی واژگان با معانی می‌تواند راه را برای ادامه کارهای علمی در این مسیر هموار سازد.

امید است با شناخت و بهره‌گیری از فرآیندهای متداول داد و ستد در سایر کشورها، موجبات تکامل و اعتلای هرچه بیشتر استانداردها و رویه‌های معاملات و پس از معاملات (نگهداری رجیستری، تسویه و پایاپای و اقدامات شرکتی) و مدیریت هر چه بیشتر ریسک در بازار اوراق بهادار کشور عزیزمان ایران فراهم شود، چرا که تحقق مدیریت ریسک در این بخش‌ها منجر به افزایش اعتماد عمومی به بازار سرمایه و در نتیجه جلب و جذب منابع مالی و تخصیص هر چه بهتر آن به فعالیت‌های مولد خواهد گردید.

علی‌رضا حاجی نوری

برایم خدا

مقدمه مترجم

این کتاب ترجمه دقیقی است از:

Securites Operation

A Guide to trade and Position Management

اثر مایکل سایمون که شرکت انتشاراتی John wiley در سال ۲۰۰۲ منتشر کرد.

همان‌گونه که عنوان کتاب بیان می‌کند، کتاب درباره عملیات اوراق بهادار بحث می‌کند و تاکید آن بر داد و ستد اوراق بهادار و مدیریت بر دارایی‌ها (اوراق بهادار) است.

کتاب مشتمل بر ۲۹ فصل است که نخست درباره رازگان فنی، بازار اوراق بهادار، سازمان داد و ستد اوراق بهادار، انواع اوراق بهادار، شیوه ثبت و گزارش کردن رویدادهای مالی، سازمان‌های بین‌المللی که امور مربوط به تسویه معامله‌ها را انجام می‌دهند، مدیریت بر دارایی‌ها (اوراق بهادار) و سرانجام شیوه تسویه معامله‌ها بحث می‌نماید.

در این کتاب "سازمان داد و ستد اوراق بهادار" نقش اصلی ایفا می‌کند. سازمان مورد بحث یک شرکت سهامی بزرگ است که معمولاً دفتر مرکزی آن یک ساختمان چند طبقه است و هر طبقه در زمینه خاصی تخصص دارد (در این کتاب آن‌ها را "واحد تخصصی" نامیده‌ایم. شما می‌توانید نمونه آن را در نمودار ۵-۴ مشاهده کنید). برای مثال، یک واحد در زمینه اوراق بهادار مشتقه دیگری در زمینه سهام شرکت‌های فعال در زمینه فناوری پیشرفته و یکی در زمینه بورس داد و ستد می‌کند.

هر واحد تخصصی که اقدام به خرید کند، (توافق بر سر قیمت در فرابورس) اوراق بهادار به "سازمان" تعلق خواهد گرفت.

هر سازمان در پایان روز کاری مالک تعدادی اوراق بهادار است که اگر با این پرسش روبه رو شود (What is your Trade position?) (از نظر داد و ستد اوراق بهادار، چقدر داری؟) در پاسخ می‌گوید "long" مقدار زیادی اوراق بهادار خریده‌ام. یا می‌گوید short مقدار زیادی اوراق بهاداری که نداشته‌ام، فروخته‌ام. این واژگان در رابطه با "داشتن" یا "نداشتن" اوراق بهادار به کار می‌روند ولی در مورد وجوه نقد هم به کار برده می‌شوند.

سازمان به محض خرید اوراق بهادار "حسابی به نام" میزان مالکیت موجودی "را افزایش می‌دهد و حساب دیگری به نام "معامله‌های تسویه شده و تسویه نشده" را "کاهش می‌دهد". مقصود از "معامله‌های تسویه شده و تسویه نشده" محل یا مکانی است که اوراق بهادار مورد معامله نگهداری می‌شود. معمولاً اوراق بهادار نزد یک نماینده محلی در یک مرکز مالی نگهداری می‌شوند.

با توجه به مطالب کتاب، یک "سازمان داد و ستد اوراق بهادار" به طور متوسط روزانه حدود ۵۰۰۰ معامله انجام می‌دهد که میانگین هر یک به ۵۰ میلیون دلار می‌رسد. با توجه به مهلت تعیین شده برای تسویه (در این روزها T+0) این معامله‌ها باید تسویه شوند.

معامله‌ها از طریق سیستم‌های پیشرفته تسویه می‌شوند که هر یک از آنها در سال بیش از ۴ تریلیون دلار معامله تسویه می‌کند رایانه‌ها دارای دستورات "تعریف شده‌اند" و با تطبیق دستورات دریافتی معامله‌ها را تسویه می‌کنند.

از این ۲۹ فصل در هر فصل در مورد شیوه عمل مربوط به معامله و در هر مورد بحث دقیقی شده است و تردیدی نیست که هنگام مطالعه باید دقت زیادی بشود.

در ترجمه متن دقت زیادی است تا هیچ مطلبی از قلم نیفتد ولی تردیدی است که کتاب بدون لغزش، خطا یا اشتباه نیست. تردیدی است که دیدگاه‌های ارزنده صاحب نظران می‌تواند ما را در اصلاح مطالب یاری کند.

با احترام

علی پارسائیان

فهرست

فصل ۱: معادله اوراق بهادار و تسویه و ازگان فنی	۱
۱-۱ مقدمه	۱
۱-۲ وازگان فنی	۲
۱-۳ تفاوت در اصطلاحات فنی	۳
۱-۴ تفاوت در مبادله کالا - اوراق بهادار و پرداخت وجوه نقد	۴
۱-۵ روش‌های مبادله اوراق بهادار در ازای وجه نقد	۶
۱-۶ اعمال کنترل بر دارایی‌ها	۷
۱-۷ ثبت اطلاعات مربوط به معامله	۱۱
۱-۸ خلاصه	۱۱
فصل ۲: بازار اوراق بهادار	۱۳
۲-۱ مقدمه	۱۳
۲-۲ اوراق بهادار	۱۴
۲-۲-۱ انتشار اوراق بهادار	۱۵
۲-۲-۲ انواع سهام عادی	۱۶
۲-۲-۳ نوسان قیمت اوراق بهادار	۱۹
۲-۲-۴ بورس و بازار اوراق بهادار	۲۱

۲-۳ نیروهای فعال در بازار ۲۳

۲-۳-۱ مقدمه ۲۳

۲-۳-۲ سرمایه‌گذاران ۲۴

۲-۳-۳ نمایندگانی برای سرمایه‌گذاران ۳۲

۲-۳-۴ سازمان داد و ستد اوراق بهادار ۳۵

۲-۴ تدوین کنندگان مقررات ۴۰

۲-۵ نماینده محلی ۴۱

۲-۶ سایر نیروهای فعال در بازار اوراق بهادار ۴۳

۲-۷ جهانی شدن ۴۴

۲-۸ خلاصه ۴۶

فصل ۳: عرضه اوراق بهادار به بازار ۴۷

۳-۱ مقدمه ۴۷

۳-۲ روش‌های انتشار اوراق بهادار ۴۸

۳-۲-۱ روش‌های انتشار اوراق قرضه ۴۹

۳-۲-۲ روش‌های انتشار سهام ۴۹

۳-۳ انتشار اوراق قرضه از مجرای سندیکا ۵۰

۳-۳-۱ ویژگی‌های اوراق قرضه انتشار یافته به وسیله یک سندیکا ۵۰

۳-۳-۲ انتشار اوراق قرضه به وسیله سندیکا: شیوه عمل ۵۳

۳-۳-۳ تسویه ۵۸

۳-۴ انتشار سهام: ۱ - نخستین عرضه به مردم و ۲ - عرضه برای فروش به مردم ۵۹

۳-۴-۱ نخستین عرضه به مردم: ویژگی‌ها ۵۹

۳-۴-۲ عرضه برای فروش به مردم: ویژگی‌ها ۶۰

۳-۵	پس از عرضه اوراق بهادار به بازار.....	۶۵
۳-۶	تسویه بدهی های مربوط به معامله ها در بازار ثانویه.....	۶۵
۳-۷	انتشار تعداد بیشتری سهم.....	۶۵
۳-۸	خلاصه.....	۶۶

فصل ۴: ساختار سازمانی و لوستره اوراق بهادار..... ۶۷

۴-۱	مقدمه.....	۶۷
۴-۲	مجتمع.....	۶۷
۴-۳	شرکت های تشکیل دهنده یک مجتمع.....	۶۹
۴-۴	واحدهای مستقل فعال درون یک شرکت.....	۷۰
۴-۵	واحدها یا بخش های تشکیل دهنده یک «واحد مستقل».....	۷۱
۴-۵-۱	نیروهای صنفی.....	۷۲
۴-۵-۲	نیروهای پشتیبان (ستادی).....	۸۲
۴-۵-۳	عملیات (امور دفتری).....	۸۲
۴-۶	بخش های مستقل (جدا از) واحدهای مستقل سازمانی.....	۹۵
۴-۶-۱	بخش مخزن اطلاعات دائمی.....	۹۶
۴-۶-۲	تطبیق اطلاعات.....	۹۷
۴-۶-۳	نظارت بر رعایت مقررات.....	۹۷
۴-۶-۴	واحد خزانه داری.....	۹۸
۴-۶-۵	واحد حسابداری.....	۹۹
۴-۶-۶	واحد تحقیق.....	۹۹
۴-۶-۷	واحد مدیریت ریسک.....	۱۰۰
۴-۶-۸	واحد حسابرسی داخلی.....	۱۰۱

۹-۶-۴ واحد فناوری اطلاعات..... ۱۰۱

فصل ۵: انواع معامله..... ۱۰۳

۱-۵ مقدمه..... ۱۰۳

۲-۵ معامله در مورد اوراق بهادار..... ۱۰۴

۱-۲-۵ خرید و فروش، اصالتاً..... ۱۰۵

۲-۲-۵ فروش و خرید مجده اوراق بهادار در همان زمان..... ۱۰۷

۳-۲-۵ قرض دادن اوراق بهادار و قرض گرفتن این اوراق..... ۱۰۹

۴-۲-۵ رویدادهای مالی مربوط به نقل و انتقال اوراق بهادار از یک واحد تخصصی..... ۱۱۳

۵-۲-۵ نقل و انتقال اوراق بهادار از گاو صندوق نماینده محلی..... ۱۱۵

۳-۵ معامله اوراق بهادار در ازای پول نقد..... ۱۱۸

۱-۳-۵ رویدادهای مالی مربوط به فروش و بازخرید..... ۱۱۸

۲-۳-۵ وام تضمین نشده..... ۱۱۸

۳-۳-۵ نقل و انتقال پول از حساب «سازمان داد و ستد اوراق بهادار» نماینده محلی..... ۱۲۱

۴-۳-۵ رویدادهای مالی مربوط به تسعیر ارز..... ۱۲۳

۴-۵ مروری بر انواع معاملات..... ۱۲۷

۵-۵ سیستم الکترونیکی..... ۱۲۹

۶-۵ خلاصه..... ۱۳۰

فصل ۶: نقل اوراق بهادار..... ۱۳۱

۱-۶ مقدمه..... ۱۳۱

۲-۶ اوراق بهادار به نام..... ۱۳۱

۱۳۲.....	۶-۲-۱ شکل گواهی نامه.....
۱۳۴.....	۶-۲-۲ ثبت الکترونیکی.....
۱۳۵.....	۶-۳ اوراق بهادار بی نام.....
۱۳۵.....	۶-۳-۱ شکل گواهی نامه استاندارد.....
۱۳۷.....	۶-۳-۲ سند مادر.....
۱۳۸.....	۶-۴ روش های نقل و انتقال اوراق بهادار با نام و بی نام.....
۱۳۸.....	۶-۴-۱ مقدمه.....
۱۳۸.....	۶-۴-۲ انتقال اوراق بهادار و ثبت مجدد.....
۱۴۰.....	۶-۴-۳ سیستم الکترونیکی بدون ثبت مجدد.....
۱۴۴.....	۶-۴-۴ ثبت مجدد در سیستم الکترونیکی.....
۱۴۷.....	۶-۵ اوراق بهادار با نام و بی نام: شباهت ها و تفاوت ها.....
۱۴۷.....	۶-۶ خلاصه.....

فصل ۷: انواع اوراق بهادار..... ۱۴۹

۱۴۹.....	۷-۱ مقدمه.....
۱۴۹.....	۷-۲ سهام.....
۱۴۹.....	۷-۲-۱ انواع سهم.....
۱۵۲.....	۷-۲-۲ ویژگی های سهام.....
۱۵۲.....	۷-۳ اوراق قرضه.....
۱۵۳.....	۷-۳-۱ گونه های اوراق قرضه.....
۱۵۷.....	۷-۳-۲ سایر گونه های اوراق قرضه.....
۱۶۰.....	۷-۳-۳ ویژگی های اوراق قرضه.....
۱۶۲.....	۷-۴ طبقه بندی اوراق بهادار.....

۷-۵ اوراق بهادار مشتقه..... ۱۶۳

۷-۶ خلاصه..... ۱۶۴

فصل ۸: محاسبه ارزش نقدی اوراق بهادار مورد معامله..... ۱۶۵

۸-۱ مقدمه..... ۱۶۵

۸-۲ محاسبه ناخالص ارزش نقدی..... ۱۶۸

۸-۲-۱ قیمت انواع سهام..... ۱۶۸

۸-۲-۲ قیمت انواع اوراق قرضه..... ۱۶۸

۸-۲-۳ جنبه‌های سهم قیمت برای سهم اوراق قرضه..... ۱۷۰

۸-۳ مبالغ اضافی را که باید از بابت معامله پرداخت کرد..... ۱۷۰

۸-۳-۱ مبالغ الزامی..... ۱۷۰

۸-۳-۲ مبلغی را که می‌توان منظور کرد..... ۱۸۲

۸-۳-۳ هزینه های داخلی سازمان..... ۱۸۴

۸-۴ خالص ارزش تسویه..... ۱۸۵

۸-۵ خلاصه..... ۱۸۶

فصل ۹: مخزن اطلاعات دانی..... ۱۸۷

۹-۱ مقدمه..... ۱۸۷

۹-۲ معامله گر..... ۱۸۹

۹-۳ طرف معامله..... ۱۹۰

۹-۴ واحدهای تخصصی..... ۱۹۳

۹-۵ ارزش..... ۱۹۴

۹-۶ اوراق بهادار..... ۱۹۶

۱۹۸.....	۹-۷-۱ شماره کدشناسایی اوراق بهادار.....
۱۹۸.....	۹-۷ گروه‌هایی از اوراق بهادار.....
۲۰۰.....	۹-۸ زمان تشکیل مخزن اطلاعات دائمی.....
۲۰۱.....	۹-۸-۱ اوراق بهادار.....
۲۰۱.....	۹-۸-۲ طرف‌های معامله.....
۲۰۲.....	۹-۹ مخزن اطلاعات: منابع.....
۲۰۲.....	۹-۹-۱ طرف‌های معامله.....
۲۰۳.....	۹-۹-۲ اوراق بهادار.....
۲۰۴.....	۹-۱۰ مدیریت بر «مخزن اطلاعات».....
۲۰۸.....	۹-۱۰-۱ محافظت از مخزن اطلاعات دائمی.....
۲۰۹.....	۹-۱۰-۲ انباشت اطلاعات لازم و کافی در مخزن اطلاعات دائمی.....
۲۰۹.....	۹-۱۱ خلاصه.....

فصل ۱۰: مسیری را که معامله‌گر می‌کند و استفاده از سیستم پردازش خود اتکای الکترونیکی..... ۲۱۱

۲۱۱.....	۱۰-۱ مسیری را که معامله‌گر طی می‌کند.....
۲۱۲.....	۱۰-۲ سیستم پردازش خود اتکای الکترونیکی.....
۲۱۳.....	۱۰-۲-۱ نیاز به اعمال کنترل بر پردازش اطلاعات از مجرای «سیستم پردازش خود اتکای الکترونیکی».....
۲۱۴.....	۱۰-۲-۲ حل مسئله.....
۲۱۵.....	۱۰-۳ خلاصه.....

فصل ۱۱: اجرای معامله ثبت رویدادی مالی..... ۲۱۷

۲۱۸.....	۱۱-۱ مقدمه.....
۲۱۸.....	۱۱-۲ صدور سفارش به وسیله نهادهای سرمایه‌گذار.....

۱۱-۲-۱	ویژگی‌های سفارش برای معامله.....	۲۱۸
۱۱-۲-۲	میری که سفارش می‌پیماید.....	۲۱۹
۱۱-۳	اجرای معامله.....	۲۲۱
۱۱-۳-۱	انواع بازار اوراق بهادار.....	۲۲۱
۱۱-۴	ثبت رویدادهای مالی مربوط به معامله (به وسیله نیروهای صفی).....	۲۲۳
۱۱-۴-۱	اطلاعات مربوط به معامله.....	۲۲۴
۱۱-۴-۲	نیروهای صفی: کد شناخت.....	۲۳۴
۱۱-۴-۳	پی‌گیری ثبت معامله در واحد متعلق به نیروهای صفی.....	۲۳۴
۱۱-۴-۴	ثبت دقیق و به‌هنگام معامله.....	۲۳۵
۱۱-۵	ثبت معامله (سیستم تسویه).....	۲۳۷
۱۱-۵-۱	به روز کردن اطلاعات مربوط به موجودی‌ها در «سیستم تسویه».....	۲۳۸
۱۱-۶	خلاصه.....	۲۳۹

فصل ۱۲: تکمیل کردن اطلاعات..... ۲۴۱

۱۲-۱	مقدمه.....	۲۴۲
۱۲-۲	اطلاعات اضافی را که باید به دست آورد.....	۲۴۳
۱۲-۳	کسب اطلاعات: عوامل تعیین کننده.....	۲۴۵
۱۲-۳-۱	محاسبه ارزش نقدی اوراق بهادار مورد معامله.....	۲۴۵
۱۲-۳-۲	نوع اطلاعات مورد نیاز درباره نماینده متقر در مرکز مالی.....	۲۴۶
۱۲-۳-۳	ارسال تأییدیه معامله برای طرف معامله.....	۲۴۷
۱۲-۳-۴	تعیین روش‌های گزارش کردن رویدادهای مالی.....	۲۴۷
۱۲-۳-۵	روش ارسال «دستورالعمل تسویه».....	۲۴۸
۱۲-۴	کسب اطلاعات از مخزن اطلاعات دائمی.....	۲۴۸

۱۲-۵	استفاده نکردن از داده‌های موجود در «مخزن اطلاعات دائمی»	۲۵۱
۱۲-۵-۱	استفاده نکردن آگاهانه از اطلاعات موجود در «مخزن اطلاعات دائمی»	۲۵۱
۱۲-۵-۲	غافل ماندن از سیستم تسویه	۲۵۱
۱۲-۶	وارد کردن اطلاعات مربوط به نماینده محلی طرف معامله به سیستم رایانه	۲۵۲
۱۲-۷	خلاصه	۲۵۴

فصل ۱۳: تایید صحت هر یک از اطلاعات مربوط به معامله..... ۲۵۵

۱۳-۱	مقدمه	۲۵۶
۱۳-۲	سیستم پردازش خود اتکای الکترونیکی	۲۵۶
۱۳-۳	ریسک‌های اصلی	۲۵۸
۱۳-۴	اعمال کنترل‌های اصلی بر اطلاعات مربوط به معامله	۲۵۹
۱۳-۵	اعمال کنترل‌های بیشتر بر اطلاعات مربوط به معامله	۲۶۲
۱۳-۶	روش‌های تایید اطلاعات مربوط به معامله	۲۶۵
۱۳-۶-۱	تایید اطلاعات مربوط به معامله (با استفاده از سیستم غیر الکترونیکی)	۲۶۵
۱۳-۶-۲	استفاده از سیستم الکترونیکی برای تایید صحت اطلاعات مربوط به معامله	۲۶۶
۱۳-۷	خلاصه	۲۷۰

فصل ۱۴: مقایسه یا تطبیق اطلاعات مربوط به معامله..... ۲۷۳

۱۴-۱	مقدمه	۲۷۴
۱۴-۲	کاهش دادن ریسک‌های «سازمان داد و ستد اوراق بهادار»	۲۷۵
۱۴-۳	روش‌های تطبیق اطلاعات مربوط به معامله	۲۷۶
۱۴-۴	ارسال «تاییده معامله»	۲۷۹

۲۷۹.....	۱-۴-۱۴ ارسال تاییدیه معامله به نهادهای سرمایه‌گذار.....
۲۸۲.....	۲-۴-۱۴ ارسال تایید معامله به سایر سازمان‌های داد و ستد اوراق بهادار.....
۲۸۳.....	۳-۴-۱۴ محتوای تاییدیه معامله.....
۲۸۵.....	۴-۴-۱۴ روش‌های ارسال تاییدیه معامله.....
۲۸۷.....	۵-۴-۱۴ تعداد نسخه‌های مورد نیاز طرف معامله.....
۲۸۸.....	۶-۴-۱۴ زمانی که باید تاییدیه معامله نوشته شود.....
۲۸۸.....	۷-۴-۱۴ ارسال تاییدیه معامله با سیستم الکترونیکی.....
۲۸۸.....	۵-۴-۱۴ تاییدیه‌های ورودی.....
۲۸۹.....	۱-۵-۱۴ مزایای حاصل از کنترل تاییدیه معامله.....
۲۸۹.....	۲-۵-۱۴ ریسک‌های ناشی از بررسی نکردن تاییدیه معامله.....
۲۸۹.....	۳-۵-۱۴ به روز کردن ثبت‌های دفاتر سازمان.....
۲۹۰.....	۶-۴-۱۴ تطبیق اطلاعات با سیستم الکترونیکی.....
۲۹۰.....	۱-۶-۱۴ Trax.....
۲۹۵.....	۲-۶-۱۴ استفاده از سیستم رایانه.....
۲۹۶.....	۷-۴-۱۴ تایید معامله به وسیله نهادهای سرمایه‌گذار.....
۲۹۸.....	۱-۷-۱۴ «تایید» و تطبیق دسته‌ای از اطلاعات.....
۲۹۹.....	۲-۷-۱۴ استفاده از سیستم رایانه.....
۲۹۹.....	۸-۴-۱۴ خلاصه.....

فصل ۱۵: گزارش کردن اطلاعات مربوط به معامله..... ۳۰۱

۳۰۲.....	۱-۱۵ مقدمه.....
۳۰۲.....	۲-۱۵ هدف گزارش کردن اطلاعات مربوط به معامله.....
۳۰۳.....	۳-۱۵ روش‌های گزارش کردن اطلاعات مربوط به معامله.....

- ۳۰۵..... ۱۵-۴ اطلاعاتی را که باید گزارش کرد.....
- ۳۰۶..... ۱۵-۵ اقداماتی که پس از کشف خلاف به عمل می‌آید.....
- ۳۰۷..... ۱۵-۶ خلاصه.....

فصل ۱۶: دستورالعمل‌های تسویه..... ۳۰۹

- ۳۱۰..... ۱۶-۱ مقدمه.....
- ۳۱۲..... ۱۶-۲ ریسک‌ها مربوط به دستورالعمل تسویه.....
- ۳۱۲..... ۱۶-۲-۱ صدور انتقال دستورالعمل تسویه به وسیله نیروهای مجاز.....
- ۳۱۳..... ۱۶-۲-۲ دوری جستن از تسویه به روش تحویل بدون دریافت مابه‌ازاء.....
- ۳۱۴..... ۱۶-۲-۳ ارسال دستور از یک مسیر امن.....
- ۳۱۵..... ۱۶-۲-۴ اعلام وصول دستور تسویه از جانب نماینده محلی.....
- ۳۱۵..... ۱۶-۲-۵ رعایت ضرب الاجل تعیین شده به وسیله نماینده محلی.....
- ۳۱۶..... ۱۶-۳ نمونه‌هایی از دستورالعمل تسویه.....
- ۳۱۶..... ۱۶-۳-۱ پرداخت در ازای تحویل.....
- ۳۱۶..... ۱۶-۳-۲ بدون پرداخت.....
- ۳۱۷..... ۱۶-۴ محتوای دستورالعمل تسویه.....
- ۳۱۹..... ۱۶-۵ روش‌های ارسال دستورالعمل تسویه.....
- ۳۲۱..... ۱۶-۵-۱ روش‌های الکترونیکی برای ارسال پیام.....
- ۳۲۲..... ۱۶-۶ شکل دستورالعمل تسویه.....
- ۳۲۳..... ۱۶-۶-۱ S.W.I.F.T.....
- ۳۲۳..... ۱۶-۶-۲ Euclid.....
- ۳۲۴..... ۱۶-۶-۳ Cedcom.....
- ۳۲۴..... ۱۶-۶-۴ Crest.....

۱۶-۷	ضرب الاجل هایی را که نمایندگان محلی برای دریافت دستورالعمل تسویه تعیین می کنند.....	۳۲۵
۱۶-۸	استفاده از سیستم های پیشرفته الکترونیکی برای ارسال دستورالعمل تسویه.....	۳۲۷
۱۶-۹	تایید دستورالعمل تسویه.....	۳۲۸
۱۶-۱۰	ارسال پیام مربوط به دستورالعمل تسویه با سیستمی غیر از سیستم الکترونیکی.....	۳۲۸
۱۶-۱۱	ایمن سازی دستورالعمل های تسویه.....	۳۳۰
۱۶-۱۲	صدور دستورالعمل تسویه به عنوان وکیل رسمی.....	۳۳۱
۱۶-۱۳	حفظ رابطه بین یک معامله و دستورالعمل تسویه	۳۳۴
۱۶-۱۴	خلاصه.....	۳۳۶

فصل ۱۷: نقش نماینده مستقر در مرکز مالی..... ۳۳۷

۱۷-۱	مقدمه.....	۳۳۸
۱۷-۲	خدماتی که نماینده محلی ارائه می کند.....	۳۳۸
۱۷-۲-۱	نگهداری اوراق بهادار و وجوه نقد در گاوصندوق.....	۳۳۸
۱۷-۲-۲	جابه جایی اوراق بهادار و وجوه نقد.....	۳۳۹
۱۷-۳	نمایندگان مستقر در مراکز مالی.....	۳۴۰
۱۷-۳-۱	نماینده مستقر در مرکز مالی جهانی.....	۳۴۵
۱۷-۳-۲	سازمان ملی سپرده گذاری مرکزی اوراق بهادار.....	۳۴۶
۱۷-۳-۳	سازمان بین المللی سپرده گذاری مرکزی اوراق بهادار.....	۳۴۷
۱۷-۴	ریسک هایی که نماینده محلی در معرض آنها قرار می گیرد.....	۳۴۸
۱۷-۴-۱	نگهداری اوراق بهادار.....	۳۴۸
۱۷-۴-۲	اقدام برای تسویه معامله پس از دریافت دستورالعمل.....	۳۴۹
۱۷-۴-۳	دریافت گواهی مالکیت.....	۳۴۹
۱۷-۵	انتخاب نماینده محلی.....	۳۴۹

۳۵۱.....	۱۷-۶ اجرای دستورالعمل تسویه.....
۳۵۱.....	۱۷-۶-۱ شیوه ارسال دستورالعمل تسویه.....
۳۵۳.....	۱۷-۶-۲ دستورالعمل تسویه: ضرب الاجل ها.....
۳۵۳.....	۱۷-۶-۳ مرحله‌ای که دستورالعمل تسویه در آن قرارداد دارد.....
۳۵۴.....	۱۷-۶-۴ دستورالعمل تسویه شده.....
۳۵۵.....	۱۷-۷ خدماتی در زمینه نگهداری اوراق بهادار و وجوه نقد.....
۳۵۵.....	۱۷-۷-۱ قرض دادن و قرض گرفتن اوراق بهادار.....
۳۵۶.....	۱۷-۷-۲ تنظیم قرارداد برای گرفتن وام.....
۳۵۷.....	۱۷-۷-۳ نرخ بهره مانده وجوه نقد.....
۳۵۷.....	۱۷-۷-۴ صورت موجودی اوراق بهادار.....
۳۵۸.....	۱۷-۷-۵ صورت وجوه نقد.....
۳۵۸.....	۱۷-۷-۶ اقدامات شرکتی.....
۳۵۹.....	۱۷-۸ مقایسه خدماتی که نمایندگان ارائه می کنند.....
۳۶۰.....	۱۷-۹ خلاصه.....

فصل ۱۸: اعلام وضعیت پیش از تاریخ تعیین شده برای تسویه..... ۳۶۱

۳۶۲.....	۱۸-۱ مقدمه.....
۳۶۲.....	۱۸-۲ تطبیق اطلاعات مربوط به معامله و تطبیق دستورالعمل های تسویه.....
۳۶۴.....	۱۸-۳ گزارش اعلام وضعیت (پیش از تاریخ تعیین شده برای تسویه).....
۳۶۵.....	۱۸-۳-۱ دستورالعمل های تسویه تطبیق می نمایند.....
۳۶۷.....	۱۸-۳-۲ دستورالعمل های تسویه تطبیق نمی کنند (۱).....
۳۶۸.....	۱۸-۳-۳ دستورالعمل های تسویه تطبیق نمی کنند (۲).....
۳۶۹.....	۱۸-۳-۴ اخطار برای تطبیق نکردن دستورالعمل های تسویه.....

۱۸-۴ تطبیق نکردن دستورالعمل‌های تسویه: بررسی و اقدامات اصلاحی و در نهایت ارسال

اخطار..... ۳۷۱

۱۸-۴-۱ تطبیق نکردن دستورالعمل‌های تسویه (۱)..... ۳۷۳

۱۸-۴-۲ دستورالعمل‌های تسویه که تطبیق نمی‌کنند (۲)..... ۳۷۵

۱۸-۴-۳ اخطار برای اصلاح دستورالعمل تسویه..... ۳۷۶

۱۸-۵ تطبیق دستورالعمل‌های تسویه با اندکی اختلاف..... ۳۷۷

۱۸-۶ ریسکی که «سازمان داد و ستد اوراق بهادار» در معرض آن ۳۷۸

۱۸-۷ روش‌های ارسال پیام به نمایندگان محلی..... ۳۷۹

۱۸-۸ به روز کردن ثبت دفاتر «سازمان داد و ستد اوراق بهادار»..... ۳۸۰

۱۸-۹ خلاصه..... ۳۸۱

فصل ۱۹: تسویه‌شدن معامله..... ۳۸۲

۱۹-۱ مقدمه..... ۳۸۴

۱۹-۲ تمرکز دیدگاه‌های خریداران و فروشندگان..... ۳۸۵

۱۹-۳ تسویه نشدن معامله: علت‌ها..... ۳۸۵

۱۹-۳-۱ تطبیق نکردن دستورالعمل‌های تسویه..... ۳۸۵

۱۹-۳-۲ کافی بودن اوراق بهادار..... ۳۸۶

۱۹-۳-۳ کافی نبودن پول نقد، خط اعتبار یا گروگذارن دارایی..... ۳۸۶

۱۹-۴ اثر ناشی از تسویه نشدن معامله..... ۳۸۷

۱۹-۴-۱ فروش..... ۳۸۷

۱۹-۴-۲ خرید..... ۳۸۹

۱۹-۴-۳ جریمه دیرکرد تسویه..... ۳۹۰

۱۹-۵ روش‌هایی که نمایندگان محلی خبر تطبیق نکردن اطلاعات مالی را به صاحبان حساب می‌رسانند..... ۳۹۱

۱۹-۶ جلوگیری از «تسویه نشده معامله»..... ۳۹۱

۱۹-۶-۱ دستورالعمل‌ها صادر شده ولی نماینده محلی آنها را دریافت نکرده است..... ۳۹۱

۱۹-۶-۲ دستورالعمل‌هایی که پس از ضرب‌الاجل به نماینده محلی رسیده است..... ۳۹۲

۱۹-۶-۳ دستورالعمل‌های تطبیق نشده «در تاریخ تعیین شده برای تسویه» یا پس از آن و دریافت
اخطار..... ۳۹۲

۱۹-۶-۴ کافی نبودن اوراق بهادار..... ۳۹۲

۱۹-۶-۵ کافی نبودن پول نقد، خطر اعتباری یا گرو گذاشتن دارایی..... ۳۹۴

۱۹-۷ اعمال مقررات در راستای تسویه..... ۳۹۴

۱۹-۷-۱ خرید الزامی..... ۳۹۵

۱۹-۷-۲ فروش الزامی..... ۳۹۶

۱۹-۸ خلاصه..... ۳۹۶

فصل ۲۰: تسویه معامله..... ۳۹۷

۲۰-۱ مقدمه..... ۳۹۸

۲۰-۲ تسویه معامله با کارایی بالا..... ۳۹۸

۲۰-۲-۱ فروش..... ۳۹۸

۲۰-۲-۲ خرید..... ۳۹۹

۲۰-۳ روش‌های تسویه معامله..... ۴۰۷

۲۰-۴ روش‌های مختلف تسویه معامله..... ۴۰۸

۲۰-۴-۱ تسویه کامل..... ۴۰۸

۲۰-۴-۲ تسویه بخشی از معامله..... ۴۰۸

۴۱۲.....	۲۰-۴-۳ تحویل دادن اوراق بهادار بدون دریافت مابه‌ازاء.....
۴۱۲.....	۲۰-۴-۴ تسویه معامله فقط با پرداخت پول.....
۴۱۲.....	۲۰-۴-۵ تسویه معامله در دو سوی مرز (با ارز خارجی).....
۴۱۳.....	۲۰-۵ تسویه بر مبنای خالص مبلغ.....
۴۱۴.....	۲۰-۶ تسویه با آزادی عمل نسبی.....
۴۱۵.....	۲۰-۷ تسویه معامله در نمایندگی مستقر در مرکز مالی.....
۴۱۶.....	۲۰-۸ نتیجه حاصل از تسویه معامله در نمایندگی مستقر در مرکز مالی.....
۴۱۷.....	۲۰-۸-۱ دستورالعمل تسویه.....
۴۱۷.....	۲۰-۸-۲ موجودی اوراق بهادار نزد نمایندگی.....
۴۱۸.....	۲۰-۸-۳ حساب نقدی در نمایندگی مستقر در مرکز مالی.....
۴۱۹.....	۲۰-۹ خلاصه.....

فصل ۲۱: ثبت آخرین رویدادهای پس از معامله..... ۴۲۱

۴۲۲.....	۲۱-۱ مقدمه.....
۴۲۵.....	۲۱-۲ ثبت معامله پیش از تسویه.....
۴۲۶.....	۲۱-۳ ثبت‌های پس از تسویه معامله.....
۴۲۷.....	۲۱-۳-۱ تسویه کامل.....
۴۲۷.....	۲۱-۳-۲ تسویه بخشی از معامله.....
۴۲۸.....	۲۱-۳-۳ فقط تحویل دادن اوراق بهادار.....
۴۳۰.....	۲۱-۳-۴ پرداخت فقط پول نقد (و تسویه معامله).....
۴۳۱.....	۲۱-۴ ره آورد ثبت‌های دقیق و به هنگام.....
۴۳۲.....	۲۱-۵ کسب اطلاعات به هنگام و دقیق.....
۴۳۲.....	۲۱-۵-۱ کسب اطلاعات از نمایندگان مستقر در مراکز مالی.....

۴۳۴.....	۲-۵-۲ ثبت آخرین اطلاعات در دفاتر و پرونده‌ها.....
۴۳۶.....	۶-۲۱ ارائه نشدن آخرین اطلاعات مربوط به تسویه معامله.....
۴۳۷.....	۷-۲۱ صدور دستورالعمل تسویه به وکالت از طرف دیگران.....
۴۳۷.....	۸-۲۱ حذف تفاوت وجوه نقد.....
۴۳۸.....	۹-۲۱ اصلاح و فسخ معامله تسویه شده.....
۴۳۹.....	۱۰-۲۱ خلاصه.....
۴۴۱.....	فصل ۲۲: مدیریت موجودی داد و ستد مربوط به معامله.....
۴۴۳.....	فصل ۲۳: تامین مالی.....
۴۴۴.....	۱- ۲۳ مقدمه.....
۴۴۵.....	۲- ۲۳ گزینه‌های پیش‌رو برای تامین مالی.....
۴۴۶.....	۱- ۲۳-۲ اوراق بهادار.....
۴۴۶.....	۲- ۲۳-۲ وجوه نقد.....
۴۴۷.....	۳- ۲۳ هیچ اقدامی به عمل نیاوردن.....
۴۵۰.....	۴- ۲۳ وام تضمین نشده.....
۴۵۳.....	۱- ۴-۲۳ دستورالعمل تسویه.....
۴۵۶.....	۵- ۲۳ تهیه پول از مجرای «قرارداد فروش و بازخرید».....
۴۶۸.....	۱- ۵-۲۳ بستنکار شدن حساب «سازمان داد و ستد اوراق بهادار» در نمایندگی.....
۴۶۸.....	۲- ۵-۲۳ فروش و تعهد به باز خرید اوراق بهادار.....
۴۶۹.....	۳- ۵-۲۳ تسویه.....
۴۷۰.....	۴- ۵-۲۳ رویدادهای پس از تنظیم قرارداد وام.....
۴۷۴.....	۶- ۵-۲۳ فروش و باز خرید اوراق بهادار: انواع قرارداد.....

۴۷۸..... ۲۳-۵-۷ قرارداد قانونی

۴۷۸..... ۲۳-۵-۸ مالکیت

۴۷۸..... ۲۳-۵-۹ خلاصه‌ای از عملیات در مورد «فروش و بازخرید هم زمان اوراق

بهادار»..... ۴۷۹

۴۸۰..... ۲۳-۵-۱۰ انواع اوراق بهادار مورد معامله در «فروش و باز خرید»

۴۸۱..... ۲۳-۵-۱۱ معامله «قراردادهای فروش و باز خرید اوراق بهادار»

۴۸۲..... ۲۳-۶ ضرب الاجل برای پرداخت بدهی

۴۸۲..... ۲۳-۶-۱ نمایندگان مستقر در مرکز مالی و سازمان‌های ملی سپرده‌گذاری مرکزی اوراق بهادار

۴۸۴..... ۲۳-۶-۲ سازمان‌های بین‌المللی سپرده‌گذاری مرکزی اوراق بهادار

۴۸۷..... ۲۳-۷ پیش‌بینی مبلغ اضافه برداشت

۴۸۹..... ۲۳-۷-۱ پیش‌بینی‌ها

۴۹۳..... ۲۳-۸ مدیریت بر اوراق بهادار گرو گذارده شده نزد نمایندگان مستقر در مراکز مالی

۴۹۴..... ۲۳-۹ تخصیص وجوه نقد شده بر روی «واحدهای تخصصی»

۴۹۶..... ۲۳-۱۰ ثبت آخرین اطلاعات مربوط به تسویه معامله در دفاتر و پرونده‌ها

۴۹۸..... ۲۳-۱۱ سیستم‌های الکترونیکی

۴۹۹..... ۲۳-۱۲ خلاصه

فصل ۲۴: قرض دادن و قرض گرفتن اوراق بهادار..... ۵۰۱

۵۰۲..... ۲۴-۱ مقدمه

۵۰۳..... ۲۴-۲ اصول قرض دادن اوراق بهادار

۵۰۴..... ۲۴-۳ اصول قرض گرفتن اوراق بهادار

۵۰۴..... ۲۴-۳-۱ «سازمان داد و ستد اوراق بهادار» اوراق بهادار را خریده و هم زمان (آنها) را فروخته

است..... ۵۰۴

۲-۳-۲۴ «سازمان داد و ستد اوراق بهادار» اوراق بهادار را به صورت استقراضی فروخته است.....	۵۰۷
۴-۲۴ روش های قرض گرفتن و قرض دادن اوراق بهادار.....	۵۰۹
۱-۴-۲۴ تماس مستقیم بین طرف های قرارداد.....	۵۰۹
۲-۴-۲۴ قرض دادن به وسیله سیستم های الکترونیکی.....	۵۲۰
۵-۲۴ ثبت آخرین اطلاعات در دفاتر و پرونده ها.....	۵۲۴
۶-۲۴ خلاصه.....	۵۲۵

فصل ۲۵: محل امن..... ۵۲۷

۱-۲۵ مقدمه.....	۵۲۸
۲-۲۵ نگهداری اوراق بهادار و وجوه نقد مشتریان در محل امن: خدمات اصلی.....	۵۳۱
۳-۲۵ تنظیم سند رسمی برای نگهداری اوراق بهادار و وجوه نقد.....	۵۳۲
۴-۲۵ نگهداری اوراق بهادار و وجوه نقد مشتریان در محل امن.....	۵۳۳
۵-۲۵ نگهداری دارایی های مشتریان در محل امن در خارج از «سازمان».....	۵۳۴
۱-۵-۲۵ مالیات و حساب های مشتریان.....	۵۳۵
۶-۲۵ دفاتر و پرونده ها برای حساب های مشتریان.....	۵۳۶
۷-۲۵ اقدامات شرکتی و به روز کردن اطلاعات.....	۵۳۸
۸-۲۵ تعیین ارزش اوراق بهادار متعلق به مشتریان.....	۵۳۹
۹-۲۵ اعلام مانده وجوه نقد و اوراق بهادار.....	۵۴۰
۱۰-۲۵ نقل و انتقال از حساب های مشتریان.....	۵۴۱
۱-۱۰-۲۵ معامله با «سازمان داد و ستد اوراق بهادار» که در زمینه نگهداری اوراق بهادار خدماتی ارائه می کند.....	۵۴۱
۲-۱۰-۲۵ معامله با سایر سازمان های داد و ستد اوراق بهادار.....	۵۴۴
۳-۱۰-۲۵ نقل و انتقال اوراق بهار از یک «سازمان داد و ستد اوراق بهادار».....	۵۴۷

- ۵۵۰..... ۲۵-۱۰-۴ اقدامات شرکتی و اثر آنها بر اوراق بهادار
- ۵۵۲..... ۲۵-۱۰-۵ دریافت و پرداخت وجوه نقد
- ۵۵۲..... ۲۵-۱۰-۶ نقل و انتقال وجوه نقد بین حساب‌های مشتری
- ۵۵۲..... ۲۵-۱۰-۷ اثر اقدامات شرکتی بر وجوه نقد
- ۵۵۳..... ۲۵-۱۱ تایید صحت دستورالعمل دریافتی از مشتری
- ۵۵۴..... ۲۵-۱۲ افزودن بر خدماتی که در راستای نگهداری دارایی‌های ارائه می‌شود
- ۵۵۵..... ۲۵-۱۳ هزینه خدمات
- ۵۵۵..... ۲۵-۱۳-۱ هزینه‌های مربوط به نگهداری اوراق بهادار
- ۵۵۵..... ۲۵-۱۳-۲ هزینه‌های مربوط به نقل و انتقال اوراق بهادار
- ۵۵۶..... ۲۵-۱۴ خلاصه

فصل ۲۶: اقدامات شرکتی..... ۵۵۱

- ۵۶۰..... ۲۶-۱ مقدمه
- ۵۶۱..... ۲۶-۲ منافع
- ۵۶۱..... ۲۶-۲-۱ سودهایی که هنگام انتشار اوراق بهادار اعلام می‌شوند
- ۵۶۱..... ۲۶-۲-۲ سودهایی که طی «عمر» اوراق بهادار اعلام می‌شوند
- ۵۶۵..... ۲۶-۲-۳ خلاصه‌ای از مدیریت بر سودهای دریافتی
- ۵۸۱..... ۲۶-۲-۴ مالیات بر درآمد حاصل از اوراق بهادار
- ۵۸۷..... ۲۶-۳ تغییر ساختار
- ۵۸۸..... ۲۶-۳-۱ تجزیه سهام
- ۵۸۹..... ۲۶-۳-۲ باز خرید اوراق قرضه در سررسید
- ۵۹۰..... ۲۶-۳-۳ خرید شرکتی به وسیله شرکت دیگر
- ۵۹۱..... ۲۶-۴ ترکیبی از اقدامات شرکتی

۵۹۲..... ۲۶-۴-۱ حق تقدم

۵۹۵..... ۲۶-۵ اقدامات شرکی: از هر نظر

۵۹۵..... ۲۶-۵-۱ زمان ثبت آخرین اطلاعات در دفاتر سازمان

۵۹۶..... ۲۶-۵-۲ لوائه خدماتی در زمینه نگهداری دارایی‌های مشتری و ریسک‌های مربوطه

۵۹۷..... ۲۶-۶ خلاصه

۵۹۹..... فصل ۲۷: تایید صحت ثبت (تراز بودن) دفاتر پرونده (۱)

۶۰۰..... ۲۷-۱ مقدمه

۶۰۱..... ۲۷-۲ مروری بر فرآیند تطبیق وارده‌ها (تایید صحت ثبت‌ها)

۶۰۲..... ۲۷-۲-۱ تاریخ معامله

۶۰۵..... ۲۷-۲-۲ تاریخ معامله به اضافه یک و تاریخ معامله به اضافه دو

۶۰۶..... ۲۷-۲-۳ تاریخ تعیین شده برای تسویه (و تاریخ تسویه)

۶۰۹..... ۲۷-۲-۴ نگهداری اوراق بهادار

۶۰۹..... ۲۷-۲-۵ فروش همه اوراق بهادار متعلق به معامله‌گر

۶۱۱..... ۲۷-۲-۶ فروش بخشی از اوراق بهادار

۶۱۳..... ۲۷-۳ تطبیق اطلاعات مربوط به رویدادهای مالی: اصطلاحات فنی

۶۱۴..... ۲۷-۴ تایید صحت اطلاعات مربوط به معامله‌ها

۶۱۵..... ۲۷-۴-۱ تایید صحت اطلاعات مربوط به هر معامله

۶۱۶..... ۲۷-۴-۲ تایید صحت اطلاعات مربوط به میزان

۶۱۹..... ۲۷-۴-۳ تایید صحت اطلاعات مربوط به معامله‌های تسویه نشده

۶۲۲..... ۲۷-۴-۵ تایید صحت اطلاعات موجود در سیستم تسویه

۶۲۳..... ۲۷-۴-۶ تایید صحت اطلاعات مربوط به اوراق بهادار موجود نزد معامله‌گر

۶۲۴..... ۲۷-۴-۷ تایید صحت اطلاعات مربوط به موجودی وجوه نقد در حساب‌ها

۶۲۸	۲۷-۴-۸ تایید صحت سایر اطلاعات.....
۶۲۹	۲۷-۵ روش‌های تایید صحت اطلاعات.....
۶۳۰	۲۷-۵-۱ مقایسه مانده‌های اول دوره: آخر دوره و نقل و انتقال‌ها.....
۶۳۱	۲۷-۵-۲ روش تطبیق مانده‌های فقط پایان دوره.....
۶۳۱	۲۷-۶ دفعاتی که باید صحت اطلاعات را تایید.....
۶۳۳	۲۷-۷ جابه‌جایی اوراق بهادار در خارج از «سازمان» و اثر آنها بر موجودی‌ها.....
۶۳۴	۲۷-۸ مقایسه سیستم‌های الکترونیکی با سیستم‌های غیر الکترونیکی.....
۶۳۵	۲۷-۹ تفکیک وظایف.....
۶۳۵	۲۷-۱۰ منافع حاصل از اقداماتی که در راستای تایید صحت اطلاعات به دست می‌آید.....
۶۳۶	۲۷-۱۱ خلاصه.....

فصل ۲۸: سیستم حسابداری (ثبت برویدادهای مالی)..... ۶۳۷

۶۳۸	۲۸-۱ مقدمه.....
۶۳۹	۲۸-۲ اصول حسابداری.....
۶۴۱	۲۸-۳ تملک اوراق بهادار و معامله این اوراق: سیستم حسابداری.....
۶۴۴	۲۸-۴ مسیری را که یک رویداد مالی طی می‌کند (۱).....
۶۴۶	۲۸-۴-۱ در «تاریخ معامله».....
۶۴۶	۲۸-۴-۲ تاریخ معامله: غروب.....
۶۴۸	۲۸-۴-۳ یک روز پس از معامله: غروب.....
۶۴۸	۲۸-۴-۴ غروب دومین روز پس از معامله.....
۶۴۹	۲۸-۴-۵ در «تاریخ تعیین شده برای تسویه».....
۶۵۰	۲۸-۴-۶ غروب روز «تاریخ تعیین شده برای تسویه».....
۶۵۳	۲۸-۴-۷ غروب یک روز پس از تاریخ تعیین شده برای تسویه.....

۶۵۴.....	۲۸-۴-۸ خلاصه‌ای از ثبت‌ها
۶۵۸.....	۲۸-۵ مسیری که یک رویداد مالی طی می‌کند (۲)
۶۵۹.....	۲۸-۵-۱ در تاریخ معامله
۶۶۲.....	۲۸-۵-۲ خلاصه‌ای از ثبت‌ها
۶۶۵.....	۲۸-۶ تعیین قیمت بازار
۶۶۶.....	۲۸-۶-۱ جمع‌آوری اطلاعات مربوط به قیمت بازار
۶۶۷.....	۲۸-۶-۲ به روز کردن ثبت دفاتر و پرونده‌ها
۶۶۷.....	۲۸-۷ محاسبه سود و زیان: حرف
۶۶۹.....	۲۸-۷-۱ میانگین موزون
۶۶۹.....	۲۸-۷-۲ اولین صادره از اولین وارده (FIFO)
۶۷۰.....	۲۸-۷-۳ اولین صادره از آخرین وارده (LIFO)
۶۷۰.....	۲۸-۸ سود یا زیان تحقق یافته
۶۷۰.....	۲۸-۸-۱ فروش از موجودی اوراق بهادار
۶۷۱.....	۲۸-۸-۲ خرید از محل موجودی منفی
۶۷۱.....	۲۸-۹ سود یا زیان تحقق نیافته
۶۷۲.....	۲۸-۱۰ ثبت رویدادهای مالی به وسیله سیستم‌های الکترونیکی
۶۷۳.....	۲۸-۱۱ خلاصه

فصل ۲۹: هدف نوآوری!..... ۶۷۵

۶۷۶.....	۲۹-۱ هدف‌های مربوط به پردازش رویدادهای مالی هر معامله
۶۷۶.....	۲۹-۱-۱ مقدمه
۶۸۰.....	۲۹-۱-۲ از دیدگاه تاریخی
۶۸۴.....	۲۹-۲ هدف‌های مربوط به اجرای معامله: نوآوری‌ها

- ۶۸۵..... ۲۹-۲-۱ کاهش یافتن مهلت تسویه
- ۶۸۹..... ۲۹-۲-۲ بررسی کارنامه اوراق بهادار مورد معامله
- ۶۹۷..... ۲۹-۲-۳ واحد تسویه مرکزی
- ۷۰۵..... ۲۹-۲-۴ منبع منحصر به فرد اطلاعات دائمی
- ۷۰۸..... ۲۹-۲-۵ مدیریت بر دارایی های گروگذارده شده
- ۷۱۰..... ۲۹-۳ اقدامات شرکتی: هدفها
- ۷۱۰..... ۲۹-۳-۱ مقدمه
- ۷۱۴..... ۲۹-۴ تامین هدفهای مربوط به اقدامات شرکتی: نوآوری ها
- ۷۱۵..... ۲۹-۴-۱ کاهش یافتن مهلت تسویه
- ۷۱۶..... ۲۹-۴-۲ منبع منحصر به فرد اطلاعات
- ۷۱۷..... ۲۹-۴-۳ سیستم پردازش خود اتکای الکترونیکی
- ۷۱۹..... ۲۹-۵ جریان کار
- ۷۲۱..... ۲۹-۶ برون سپاری
- ۷۲۲..... ۲۹-۷ خلاصه

۷۲۳..... **وارگان**

معامله اوراق بهادار و تسویه: واژگان فنی

۱-۱ مقدمه

موفقیت و عملیات کارای هر شرکت (در هر صنعت) به این امر بستگی دارد که تا چه اندازه برکالاها و وجوه نقد کنترل اعمال نماید. چنین اقدامی مستلزم نگهداری ثبت‌های داخلی و به روز، در مورد فعالیت‌های مربوط به داد و ستد، کالاهای دریافتی و کالاهای تحویلی (تحويل خریدار) و نیز پرداخت و دریافت‌های وجوه نقد می‌شود که شرکت می‌تواند بدان وسیله جریان نقد و کالای مورد نیاز ابتدا را پیش‌بینی کند، ثبت‌های داخلی را با ثبت‌هایی که شرکت‌های خارجی (طرف معامله نموده‌اند)، مقایسه کند [ثبت‌ها را با هم تطبیق دهد]. ثبت‌هایی که شامل کالاهای موجود در انبار و وجوه نقد در حساب جاری بانک شرکت می‌شود.

در این فصل به شباهت‌ها و اختلافات‌هایی می‌پردازیم که در مورد فعالیت‌های روزانه یک واحد تجاری (برای مثال، فروشنده کالای ورزشی) و شرکتی مشاهده می‌شود که در صنعت اوراق بهادار فعالیت می‌کند. گذشته از این، واژگان یا اصطلاحات فنی مورد استفاده در صنعت اوراق بهادار را توضیح می‌دهیم.